

4.6 Barne- og ungdomsvern (VO nr 50)

4.6.1 Innledning

Virksomhetsområdet omfatter barneverntjenestens administrasjon, barneverntiltak i familien, barneverntiltak utenfor familien, botiltak for enslige mindreårige flyktninger og ungdomskontakt.

Hovedmål:

Sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, skal få nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, samt bidra til at barn og unge får trygge oppvekstkår.

4.6.2 Oversiktstabeller

Tabell 4.6.2.1 Personalressurser (årsverk)

	31.12.2010	Budsjett 2011	Forslag 2012	Forslag 2013	Forslag 2014	Forslag 2015
Årsverk samlet	40,75	45,75	48,75	48,75	48,75	48,75

Gjennom statstilskudd til styrking av kommunale barneverntjenester ble Ringsaker kommune innvilget midler til 2,5 saksbehandlerstillinger fra 1.4.2011. Alle stillingene er besatt pr 1.8.2011. Ved 1. tertial ble det opprettet 0,5 årsverk tilsynsfører. Enhetsleder for helsestasjon er arbeidsleder, for å sikre lovbestemt uavhengighet fra barneverntjenesten.

Tabell 4.6.2.2 Drifts- og investeringsbudsjett (kr 1.000)

	Regnskap 2010	Budsjett 2011	Forslag 2012	Forslag 2013	Forslag 2014	Forslag 2015
Driftsutgifter	50 836	52 079	53 506	53 506	53 506	53 506
Driftsinntekter	13 805	16 062	16 434	16 434	16 434	16 434
Netto driftsutgifter	37 031	36 017	37 072	37 072	37 072	37 072
Investeringsutgifter	3 725	0	0	0	0	0
Investeringsinntekt	1 431	0	0	0	0	0
Netto investeringsutgifter	2 294	0	0	0	0	0

4.6.3 Behovsvurderinger

Enhetens største utfordring er økte meldingstall og merutgifter til fosterhjem. Flere barn må få hjelpetiltak, og utvalget av type hjelpetiltak som tilbys må økes. I tillegg bør bemanningen økes, jf. utkast til barnevernplan som er lagt ut på høring høsten 2011.

Barneverntjenesten

Tabell 4.6.3.1 Barneverntjenesten i Ringsaker, antall barn meldt i løpet av året

	1999	2001	2003	2005	2007	2008	2009	2010	Pr 31.8.11
Meldingstall	107	127	157	152	177	233	260	284	233

Antall meldinger til barneverntjenesten har økt over flere år, og er fortsatt økende. Det er arbeidet målbevisst med å avvikle ventelister og overskridelser av undersøkelsesfrister. Arbeidet er gjort mulig ved hjelp av økning av antallet saksbehandlere i 2010 og 2011. Dersom antall meldinger fortsetter å øke, vil dette kunne medføre vanskeligheter for dette arbeidet. Ut fra antallet meldinger ved utgangen av august, kan totalt meldingstall komme opp i 350 i løpet av 2011.

Tabell 4.6.3.2 Overskridelse av undersøkelsesfrister og henleggelses

	Ringsaker 2010	Ringsaker 2. kv 2011	Hedmark 2010	Hedmark 2. kv 2011
Antall	296	103	1462	470
Fristbrudd %	42,5 %	12 %	24,5 %	17 %
Henleggelses %	56 %	67 %	69 %	66 %

Manglende samsvar mellom saksmengde og saksbehandlerkapasitet førte til fristbrudd i 42,5 % av undersøkelsene i 2010. I løpet av 2. kvartal 2011 er overskridelsene redusert til 12 %. Det forventes ytterligere reduksjon ved utgangen av 3. kvartal 2011. Fokus på overholdelse av frist må likevel ikke gå på bekostning av nødvendig kvalitet og lovbestemt dokumentasjonskrav.

Det ble ved k.sak 79/2009 satt som mål at barneverntjenestens bemanning skal opp på landsgjennomsnitt. For å komme opp på dette nivået må enheten i så fall styrkes med ytterligere 4,5 stillinger. Enheten har i dag 439 barn/unge pr saksbehandler, mens landsgjennomsnitt ligger på 366.

Tabell 4.6.3.3 Antall barn med tiltak fra barneverntjenesten

Barn i tiltak pr 31.12	2003	2005	2007	2008	2009	2010	30.6.2011
Barn plassert utenfor hjemmet	37	47	52	58	58	66	78
Barn med hjelpetiltak i hjemmet	115	127	107	133	111	99	118
Sum antall barn med tiltak	152	174	159	191	169	165	196

I takt med økende meldingstall har antall barn plassert utenfor hjemmet økt, mens antall barn med hjelpetiltak har sunket. Økte utgifter til fosterhjem ble møtt med reduksjon i hjelpetiltak. 1. halvår 2011 har antall hjelpetiltak økt noe. Skal hjelpetiltak forebygge plasseringstiltak, må omfanget øke. Barnevernplanen forventes å bidra til utvikling av tiltak.

Fylkesmannen ga i 2011 Ringsaker kommune bot for mangelfull oppfølging av 3 barnevernsaker. To av sakene startet med henvendelse fra fylkesnemnda som mente at barneverntjenesten ventet for lenge med å gå til omsorgsovertakelse. De siste årene har barneverntjenesten fremmet omsorgsovertakelsessak for yngre barn tidligere, dvs. at barna lever kortere tid med omsorgssvikt før plassering, og får lengre tid under barnevernets omsorg. Dette øker totalt antall plasserte barn.

Familiens hus

Barnevern bidrar til samarbeidet med psykolog og 3 stillinger som familieveileder for barn og for ungdomsfamilier. Foreldrekursene De utrolige årene er sentralt i arbeidet, med dokumentert effekt på foreldres omsorgsutøvelse. En av stillingene er etter intern beslutning omgjort til tiltakskonsulent i barneverntjenesten, med særlig ansvar for samarbeid med Familiens hus og drift av foreldrekurs.

Ungdomskontakten (UK)

UK er et psykososialt tilbud til ungdom i alder 13 – 22 år. Målet er å øke sosial kompetanse og mestring, samt støtte etablering av sosiale relasjoner. Tiltak ytes selektivt mot forskjellige aldersgrupper, med hovedfokus på de yngste. Fast drift inkluderer individuell oppfølging, samarbeid, individuell plan, aktivitetsgrupper, samtalegruppe, selvhevdelsestrening samt foreldreveiledning. UK inngår fast i holdningsdannende arbeid mot rus og for psykisk helse. Det arbeides ellers ad hoc etter behov. Barneverntjenesten benytter UK til individuelle oppfølgingstiltak for ungdom.

BEMA

Til enhver tid gis det et bo- og omsorgstilbud til 8 enslige mindreårige som har kommet til landet som asylsøkere. Ut over en kommunal egenandel pr ungdom refunderes utgiftene fra Bufetat.

4.6.4 Resultatmål – styringskort

Fokusområder og indikatorer	Målemetode/kilde	Mål	Akseptabelt
Brukere			
Tjenester tilpasset brukernes behov			
Tilfredshet med tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Kvaliteten på tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Dialog med brukerne			
Tilfredshet med samarbeid og medvirkning	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Tilfredshet med informasjon	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Medarbeidere			
Engasjement og kompetanse			
Brukernes tilfredshet med ansattes engasjement og kompetanse	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Ansattes tilfredshet med engasjement og kompetanse	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Læring og fornyelse			
Ansattes tilfredshet med læring og fornyelse	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Medarbeiderskap (spm: 2,4,18,32)	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Organisasjon			
Arbeidsmiljø			
Ansattes tilfredshet med arbeidsmiljø	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Ansattes stolthet over egen arbeidsplass	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Sykefravær	Visma HRM (Ansatt)	7,6 %	10 %
Ledelse			
Ansattes tilfredshet med ledelsen	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Ledelse (et samlet resultat av andre ind.)		5,0	4,0
Økonomi			
Økonomistyring			
Avvik i % hittil i år, regnskap ift. budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +	0 % +
Avvik i %, årsprognose ift. budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +	0 % +

4.6.5 Standardendringer og nye driftstiltak

Ved 2. tertial 2011 prognostiserte enheten et underskudd på 5,3 mill. kroner med utgangspunkt i antall plasserte barn og ingen nye plasseringer eller akuttiltak. Enheten har i flere år gått med underskudd. Rammene er i budsjettforslaget økt med kr 600.000. Rådmannen ser det ikke som mulig å foreslå å styrke rammen ytterligere, men vil følge utviklingen nøye og om rammebetingelsene tillater det foreslå tillegg i forbindelse med tertialrapporteringene.

Reduksjon i antall saksbehandlerstillinger tilrådes ikke som kuttetiltak på bakgrunn av det overordnede målet om overholdelse av undersøkelsesfrister. Opprettholdelse av teamlederfunksjoner er avgjørende for å sikre framdrift, kvalitetskontroll og spesialisering. Behovet for å øke antall barn med hjelpetiltak og utvikling av gode tiltak gjør at en ikke vil foreslå å redusere stillinger øremerket tiltaksarbeid innenfor Familiens hus. Ungdomskontakten er en sentral del av virkemidlene overfor utsatt ungdom. Å redusere stillinger i UK vil i tillegg til å redusere kommunens tilbud ovenfor ungdom i alder 13 – 22 år, føre til at barneverntjenesten har færre tiltak å spille på overfor utsatte ungdommer.

De tiltak som foreslås for å bringe budsjettet i balanse vil redusere omfanget av hjelpetiltak. Å redusere tiltak som forebygger plasseringer, er i strid med anbefalingen om å styrke omfanget av denne typen tiltak. For å oppfylle kravet om et budsjett i balanse, vil dette likevel måtte gjennomføres.

Redusert bruk av sykevikar

Enhetens generelle kutt på kr 148.000 dekkes i hovedsak ved redusert bruk av sykevikar.

Styrking av rammen fosterhjem/institusjon/besøkshjem

Enhetens ramme foreslås økt med kr 600.000 til merutgifter fosterhjem, beredskapshjem og besøkshjem. Det tilsvarer i underkant av to fosterhjem med forsterkningstiltak med helårsvirkning.

Økte utgifter fosterhjem/institusjon og besøkshjem

Ved interne omdisponeringer innenfor rammen vil utgiftsposter knyttet til eksisterende fosterhjem økes med 1,293 mill. kroner. Det vil trolig være behov for ytterligere økning grunnet utgifter knyttet til eksisterende fosterhjem med om lag kr 800.000. Som foran nevnt, vil en komme tilbake til spørsmål om eventuelle tilleggsbevilgninger i tertialsammenheng.

I budsjettforutsetningene er det ikke tatt høyde for fosterhjemsutgifter som kan påløpe for inntil 7 barn som høsten 2011 utredes av ekstern sakkyndig, og inkluderer heller ikke rom for eventuelle nye akutt plasseringer i beredskapshjem. Dette betyr at beløpet som stipuleres ovenfor ikke inkluderer nye plasseringer ut over dagens antall, og at utgiftene vil kunne øke utover nevnte beløp.

Avvikling av ettervern for ungdom

Sosiale bidrag til ungdom som flytter ut på hybel i forbindelse med gradvis utflytting fra ungdomshjem avvikles. Mindreutgiften tilsvarer kr 223.000.

Reduksjon i lønn fosterhjem

Avlønning av tre fosterhjem revurderes med henblikk på reduksjon i satser og utgjør en innsparing på til sammen kr 132.000.

Avvikling ekstern advokat

Avvikling av bruk av ekstern advokat gir en innsparing på kr 570.000. Enheten har siden 2010 benyttet kommunens egne jurister, men ved ankesaker er avtale med tidligere advokat videreført. Det foreslås at kommunens egne jurister overtar disse sakene med virkning fra 1.1.2012.

Innsparing MST (multisystemisk terapi) - tiltak for ungdomsfamilier

MST tilbys fra Bufetat etter søknad fra barneverntjenesten, mot en kommunal egenandel. Tiltaket er egnet for familier med ungdom med sosialt utagerende atferdsvansker, og forebygger plassering i ungdomshjem. Inneværende år mottar til enhver tid 2 familier MST. Posten reduseres fra 21 til 6 måneders bruk, som tilsvarer to kortvarige eller ett langvarig MST-tiltak. Mindreutgift utgjør kr 218.000.

Avvikling av støttekontakt

Støttekontakt er et tiltak barneverntjenesten skal kunne tilby jf. barnevernloven § 4-4, 2. ledd. Tiltaket benyttes bare når deltakelse i aktivitetsgrupper ikke er hensiktsmessig. Det budsjetteres ikke med støttekontakt i 2012. Mindreutgift utgjør kr 30.000.

Redusert kjøp av hybeloppfølging ved ettervern

Ungdomsteamet og UK vil lage en plan for oppfølging av ungdom som alternativ til kjøp av 0,5 plass i institusjon fra sommeren 2012. Tiltaket effektiviseres fra 1.9.2012 og vil utgjøre en forventet innsparing på kr 120.000 i 2012, og kr 360.000 i 2013-2015. For å oppfylle reduksjon i ettervern når ettervernsoppdrag overtas av Ungdomskontakten, reduseres tilsvarende i Ungdomskontaktens ordinære aktivitet, tilsvarende 20 % (1 dag per uke).